

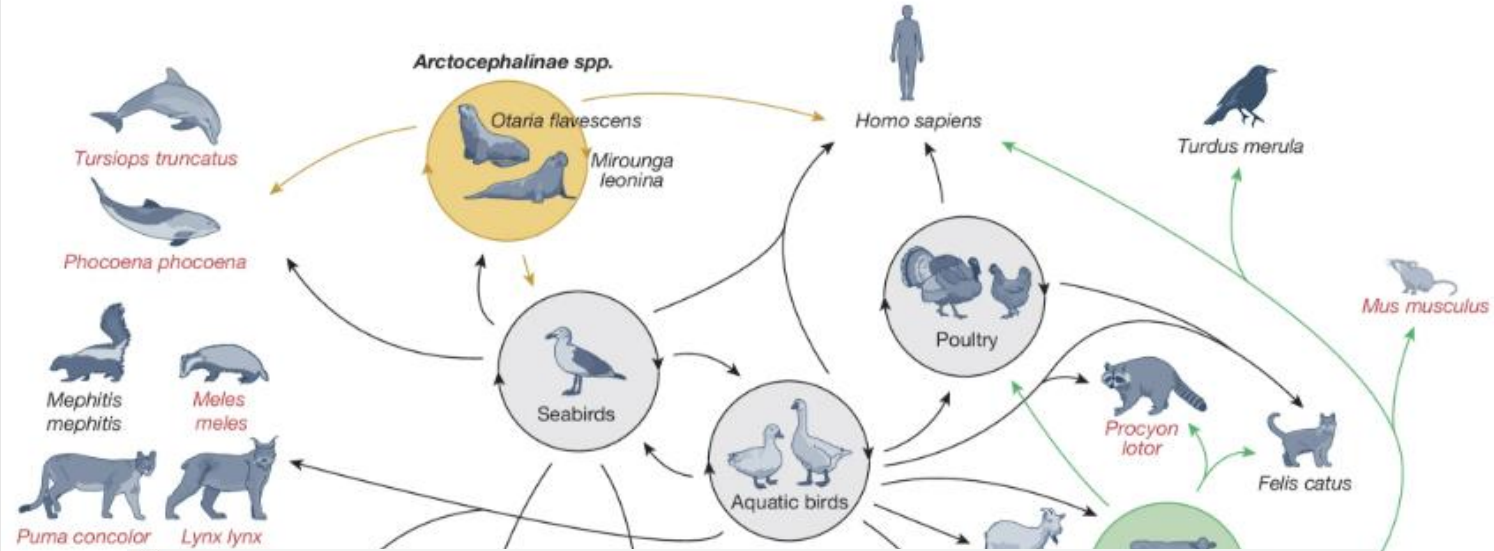
Smitte av sjukdomar på tvers av landegrenser, skrantesjuka, parasittar og vorter: Frå vondt til verre?

The surveillance programme for avian influenza (AI) in Norwegian wildlife 2024

Fig. 2: Multi-host ecology of H5N1 clade 2.3.4.4b since 2020.

From: [The global H5N1 influenza panzootic in mammals](#)

 STORE MEDISINSKE LEKSIKON

Søk i Store medisinske leksikon

Wild aquatic
indicate sus
American n
outbreaks i
first time d

Nature (Natur

spanskesyken

Ambulansearbeidere i St. Louis, Missouri, USA. Av Ukjent/UHA. Begrenset gjenbruk

 I pacos

click arrows
with
mammalian
for the

[icle page >](#)

The surveillance programme for bluetongue in Norway 2024

The surveillance programme for bluetongue in Norway 2024

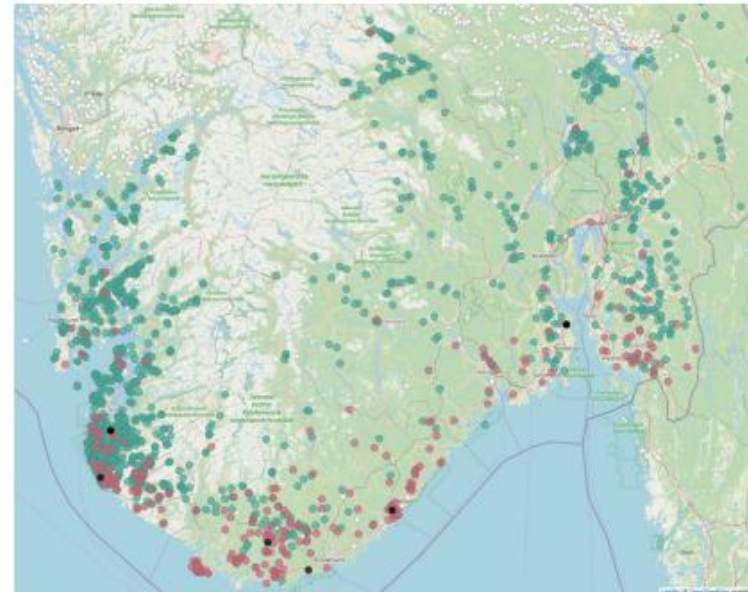
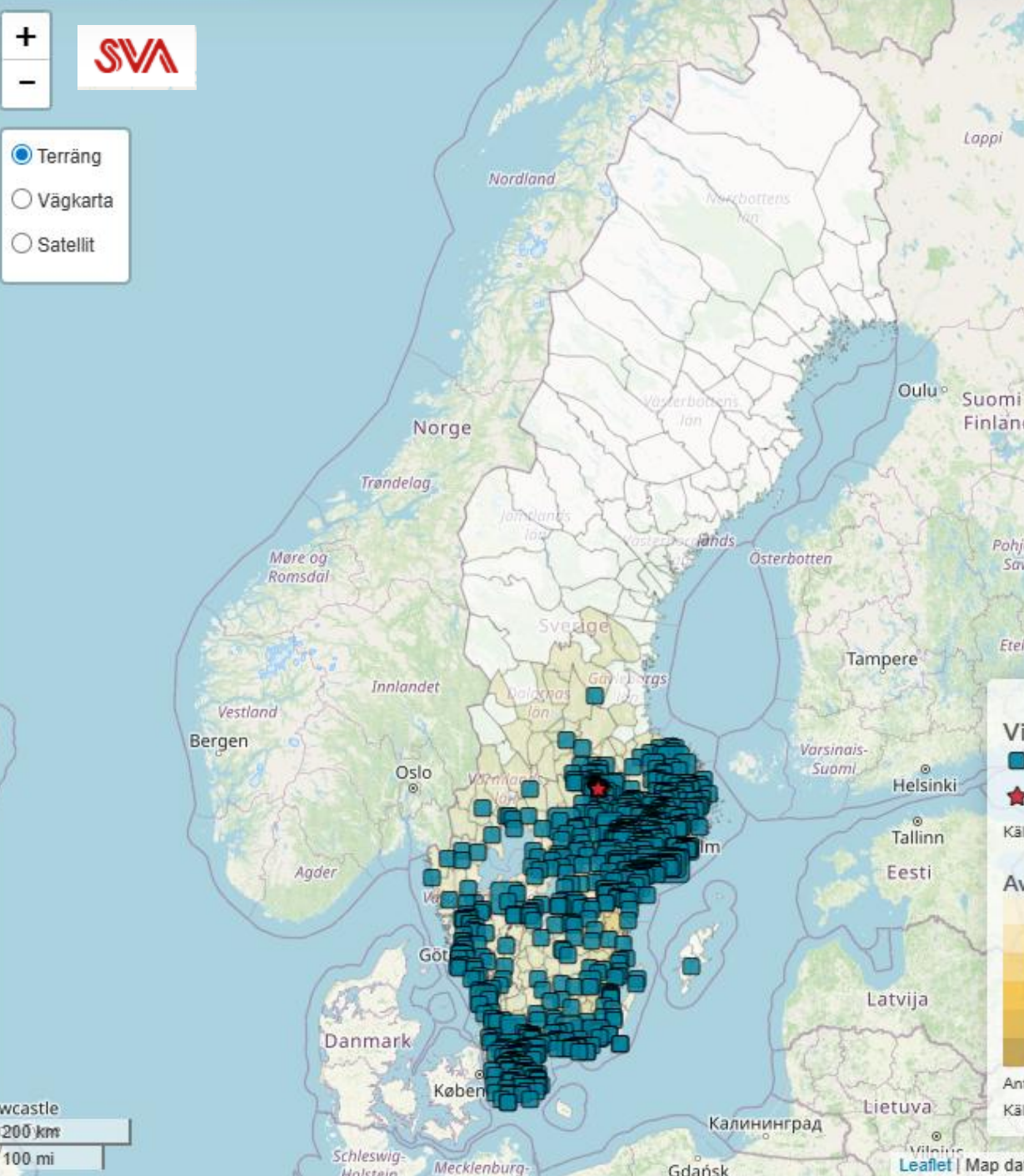

Figure 2. Detection of antibodies against bluetongue virus in bulk milk from 1,830 dairy herds in Southern Norway, November 2024. Red dots mark dairy herds that tested positive, green dots mark negative herds, and white dots represent untested dairy farms. Black dots show the locations of the six midge traps.

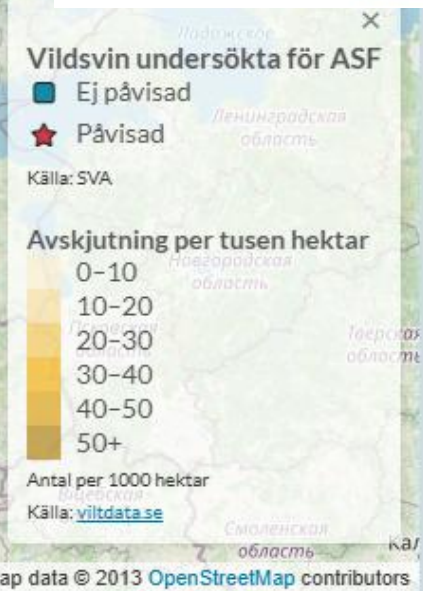
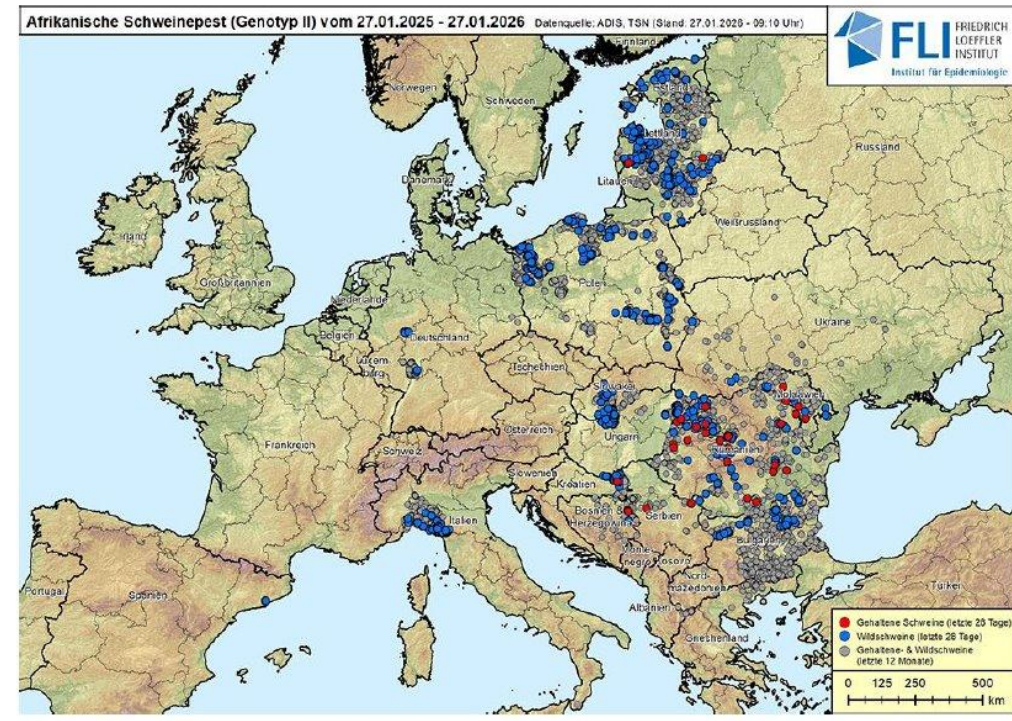

Figure 1. Blood feeding Culicoides female. (Foto: Inger Sofie Hammes, Veterinærinstituttet)

Status ASP i Europa - 2026

Norwegian Veterinary Institute

SVA
 STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT

Djurhälsa / Djursjukdomar A-O / Afrikansk svinpest / Afrikansk svinpest – smittläge med karta

Meny

Afrikansk svinpest – smittläge med karta

AFRIKANSK SVINPEST

Afrikansk svinpest – smittläge med karta

Smittskyddsrekommendationer för att förhindra afrikansk svinpest

GIS-verktyg med karta för att bedöma risker för spridning av afrikansk svinpest (ASF)

Bild: Shutterstock

Foto Rolf Langvatn

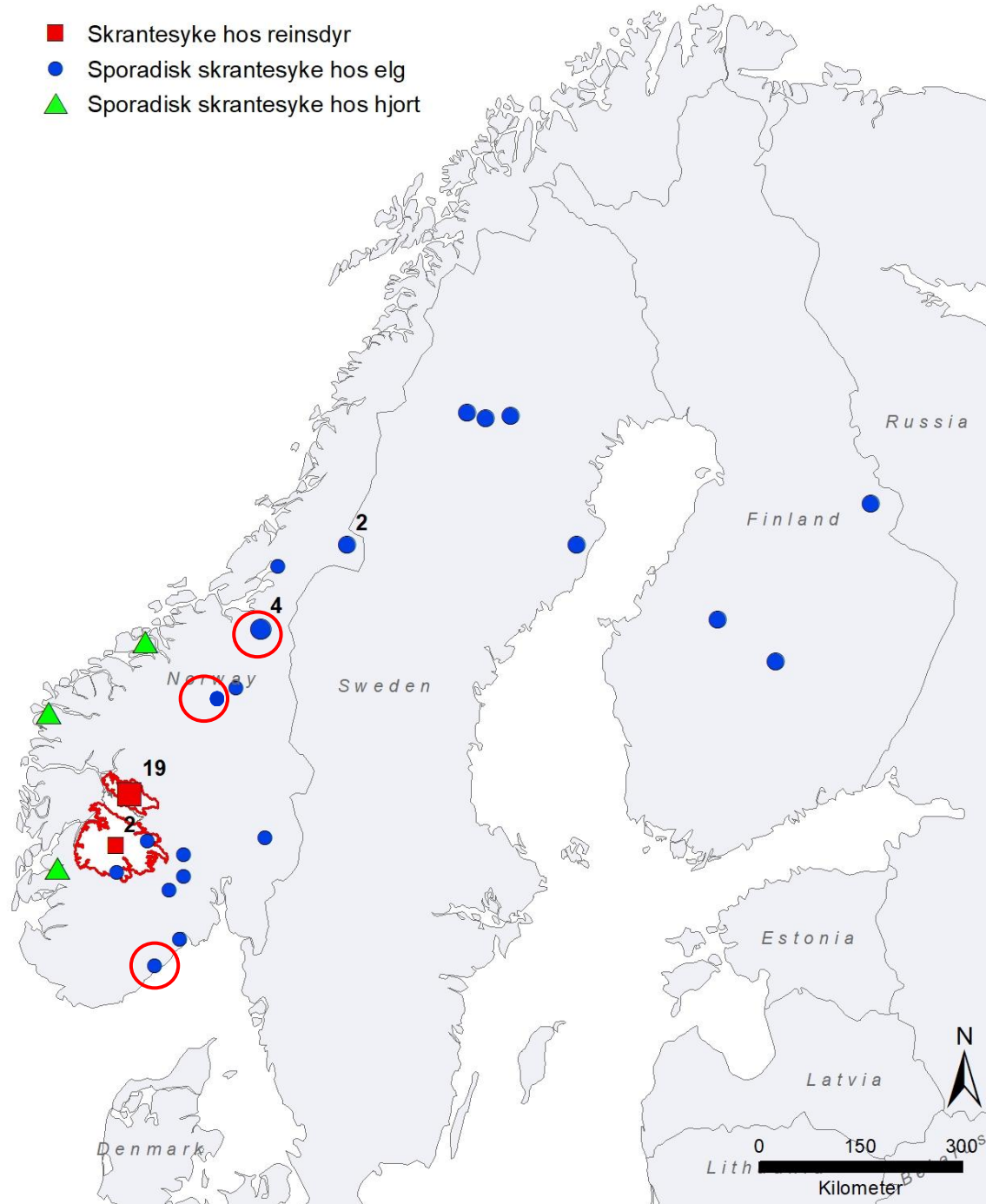
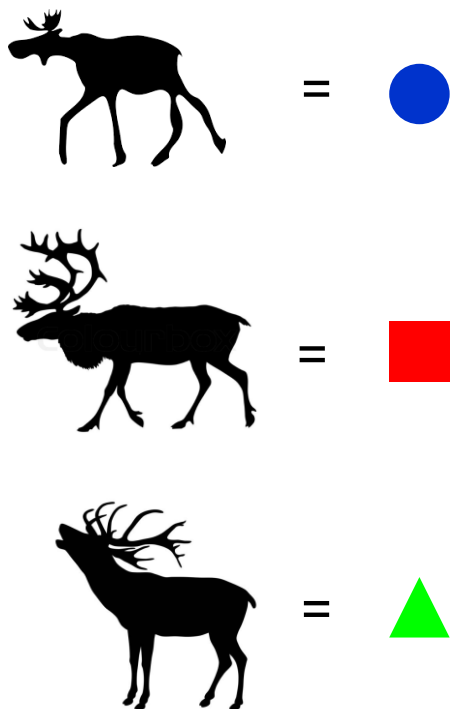

Photo: Jarle Fuglem

Photo: Lars Nesse, Nordfjella Villreinutval

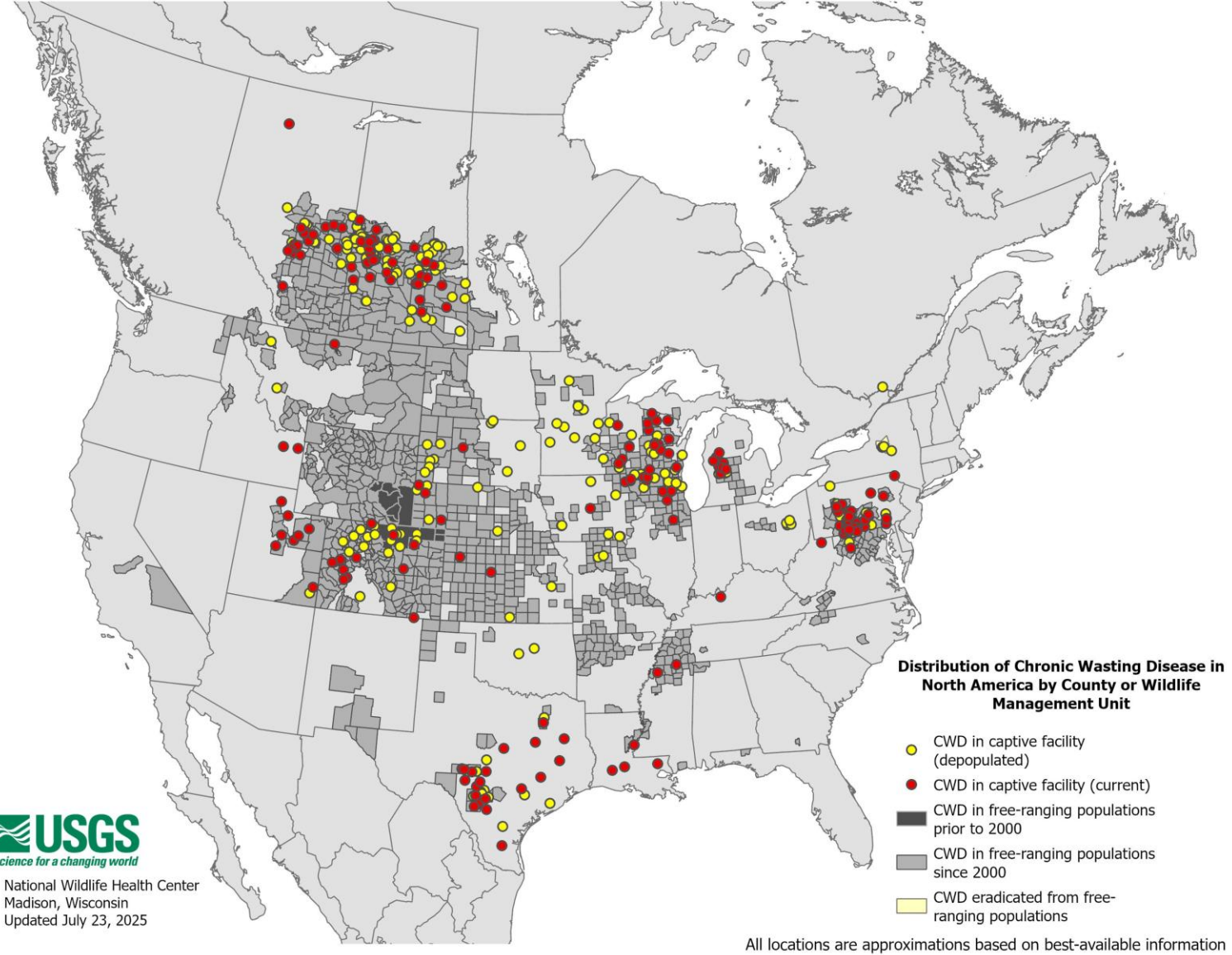
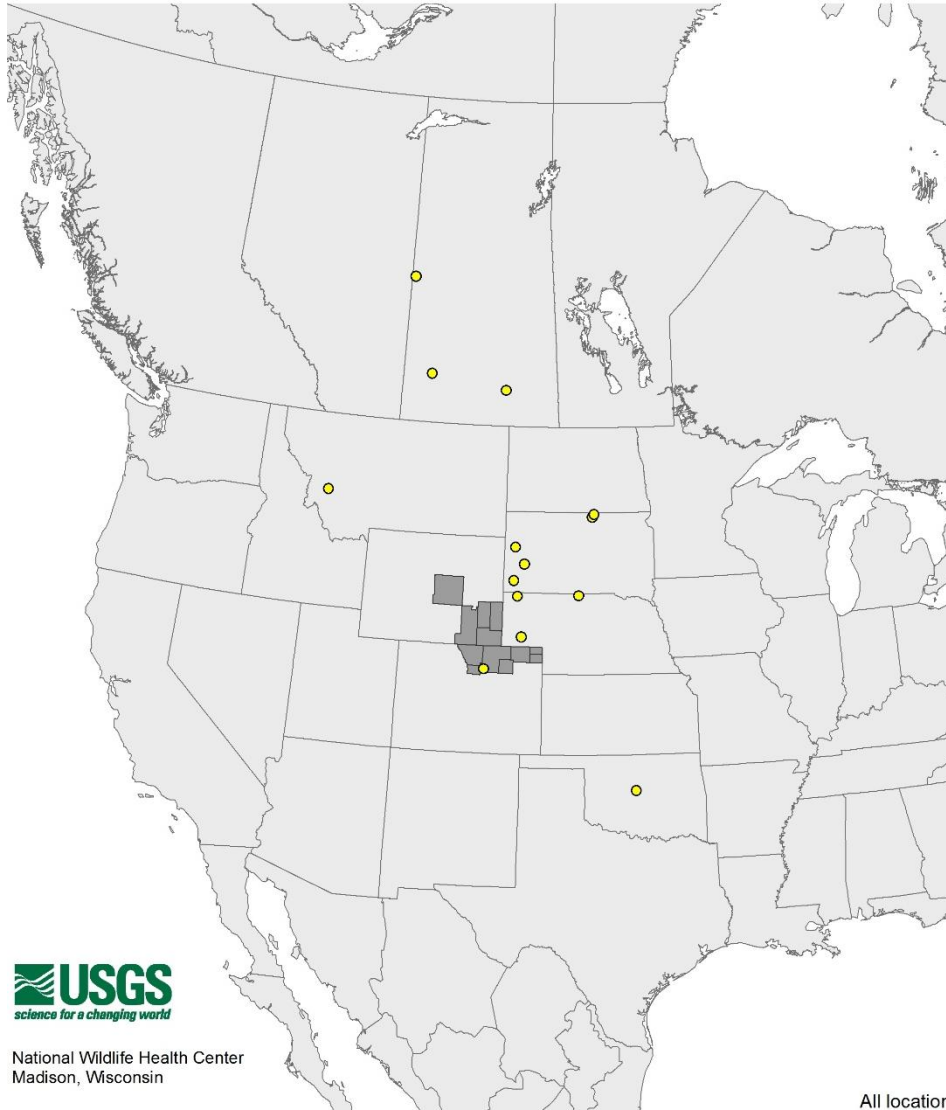
- Skrantesyke hos reinsdyr
- Sporadisk skrantesyke hos elg
- ▲ Sporadisk skrantesyke hos hjort

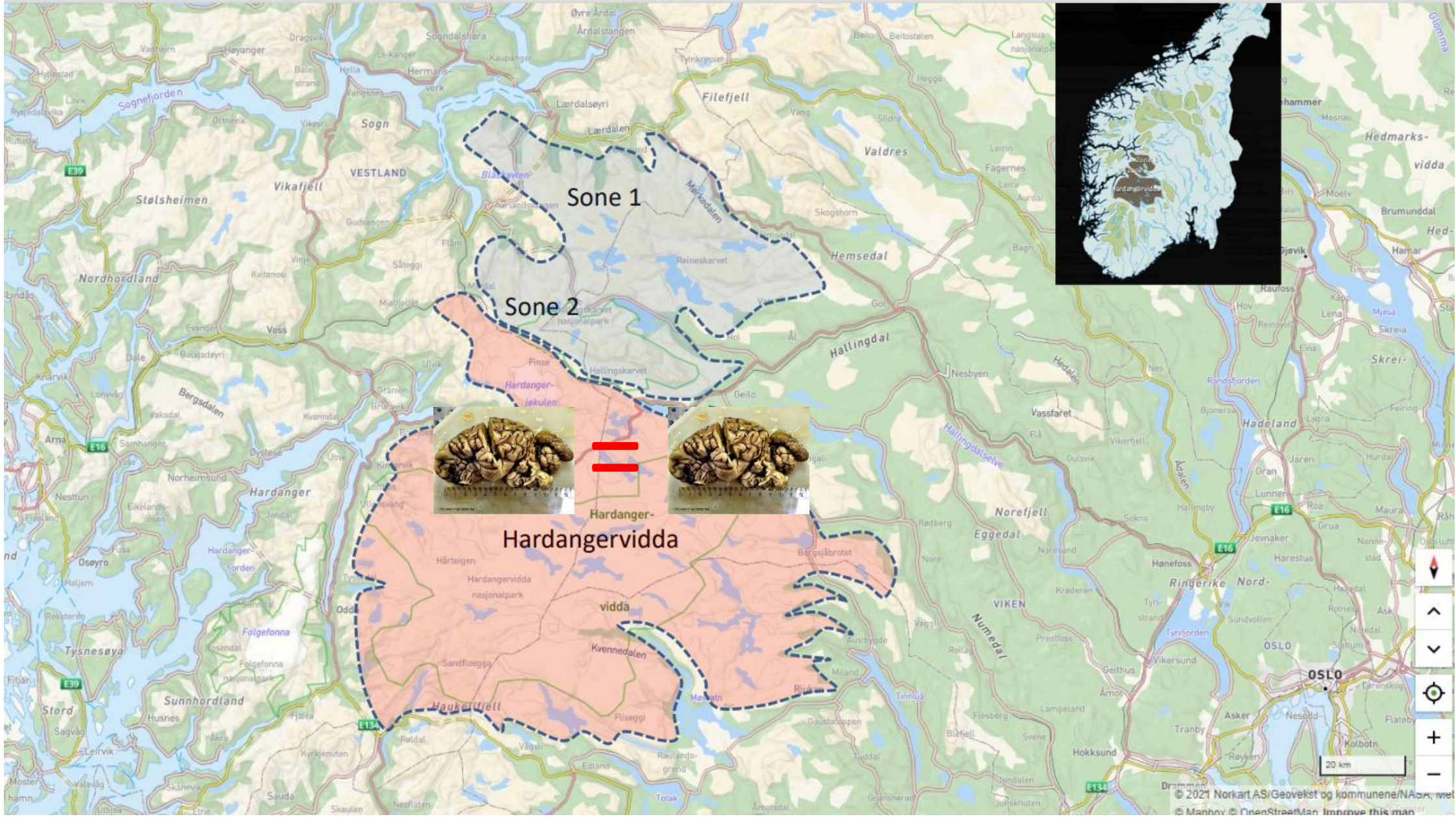
Antall prøver undersøkt for skrantesyke

for fra hjortedyr i Norge i 2016-2026. Antallet er gruppert på utvalgte områder

Art og produksjonsform	Antall negative	Antall positive
Villrein	27100	21
Nordfjella 1	2089	15
Nordfjella 2	290	0
Nordfjella	615	4
Hardangervidda	8133	2
Andre områder	15720	0
Ukjent	192	0
Svalbard	61	0
Tamrein	71013	0
Rein i dyrepark o.l.	8	0
Vill hjort	34626	3
Gjemnes	702	1
Andre områder	33494	2
Ukjent	430	0
Oppdrettshjort	3901	0
Elg	41847	17
Selbu-sonen	6819	4
Lierne	809	2
Andre områder	33593	11
Ukjent	626	0
Elg i dyrepark o.l.	8	0
Rådyr	17328	0
Dåhjort (dådyr)	315	0
Ukjent art	2941	0
Totalt	199087	41

Credit: Bryan Richards, USGS National Wildlife Health Center. Public domain.

(Manglende) Artsbarrierer

Foto: Shutterstock og Wikipedia

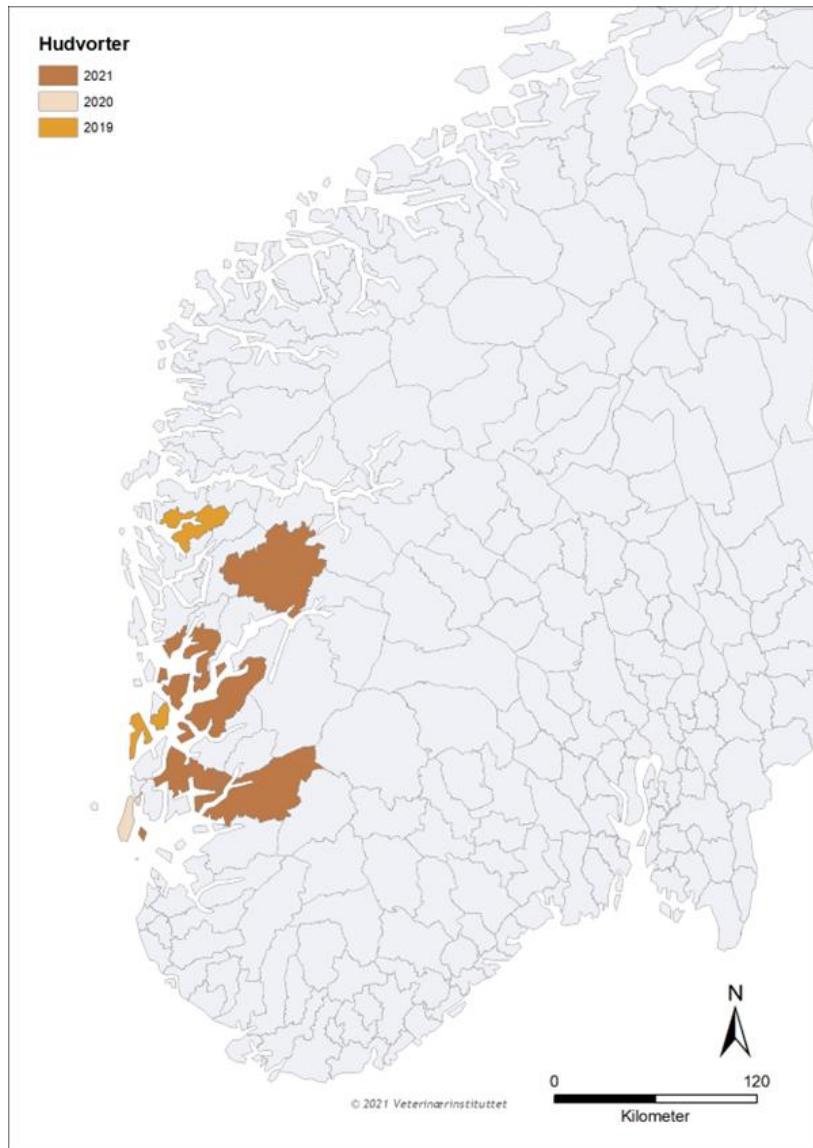
Labile prioner?

Adaptive selection of a prion strain conformer corresponding to established North American CWD during propagation of novel emergent Norwegian strains in mice expressing elk or deer prion protein

Jifeng Bian, Sehun Kim, Sarah J. Kane, Jenna Crowell, Julianna L. Sun, Jeffrey Christiansen, Eri Saijo, Julie A. Moreno, James DiLisio, Emily Burnett, Sandra Pritzkow, Damian Gorski, Claudio Soto, [...], Glenn C. Telling [view all]

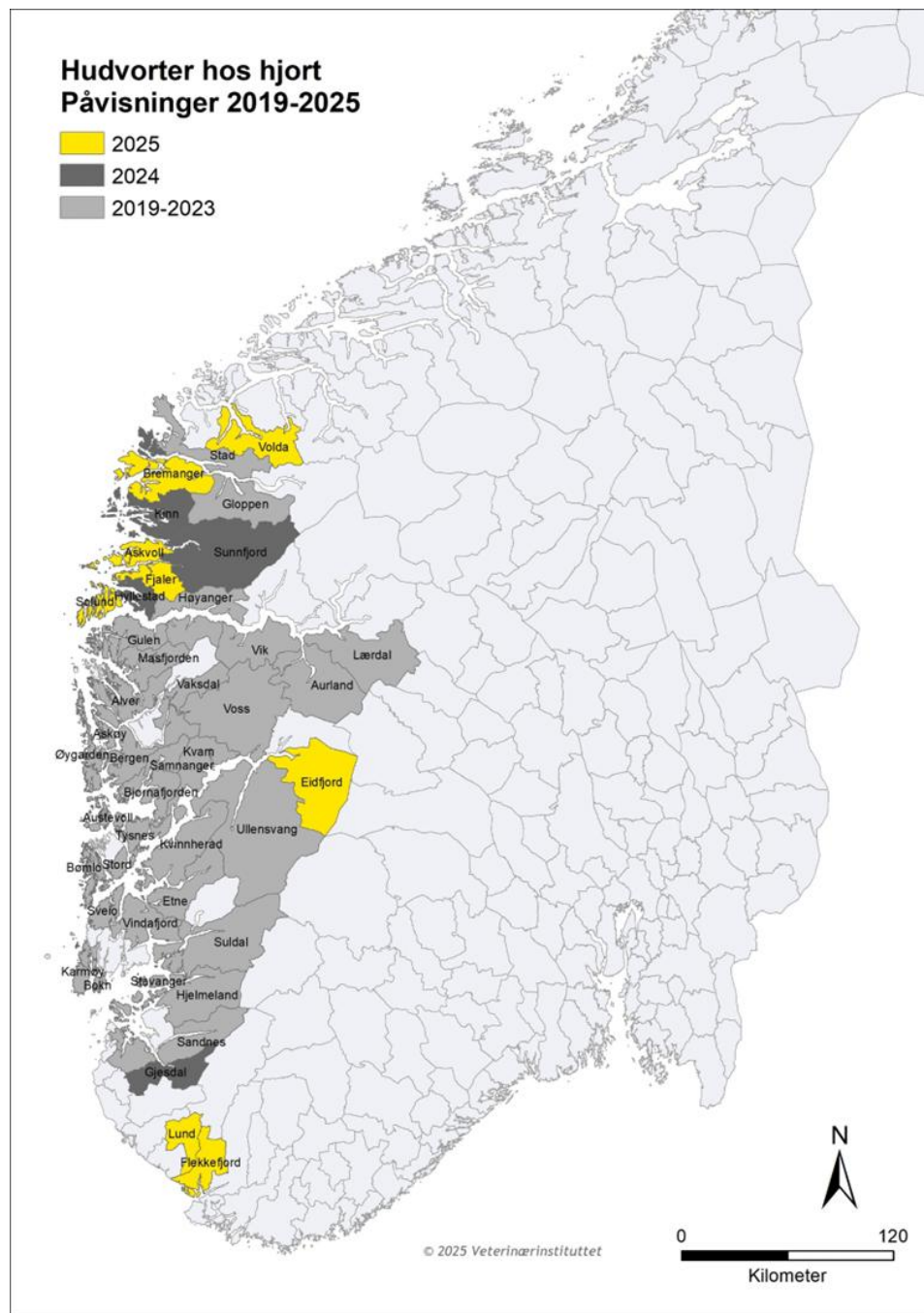

Foto: Kenneth Aaland

Foto: Kenneth Aaland

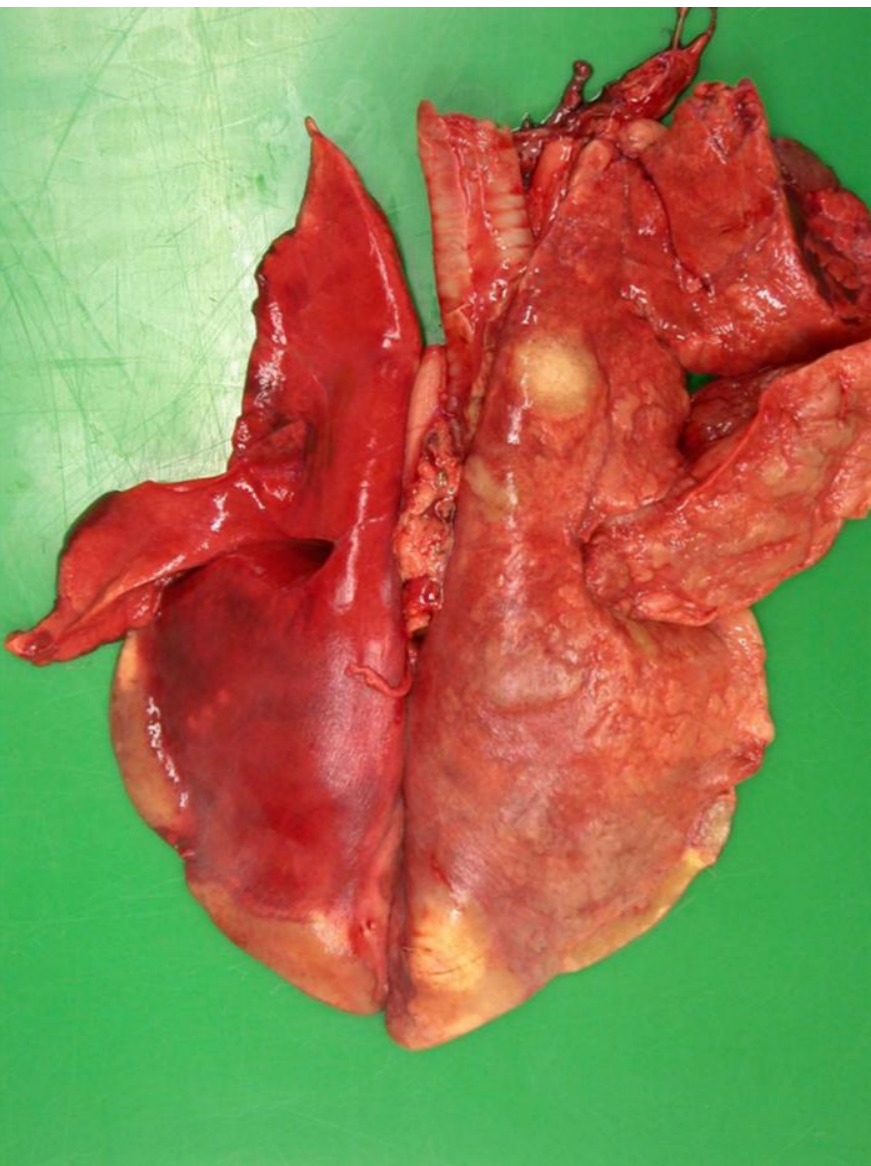

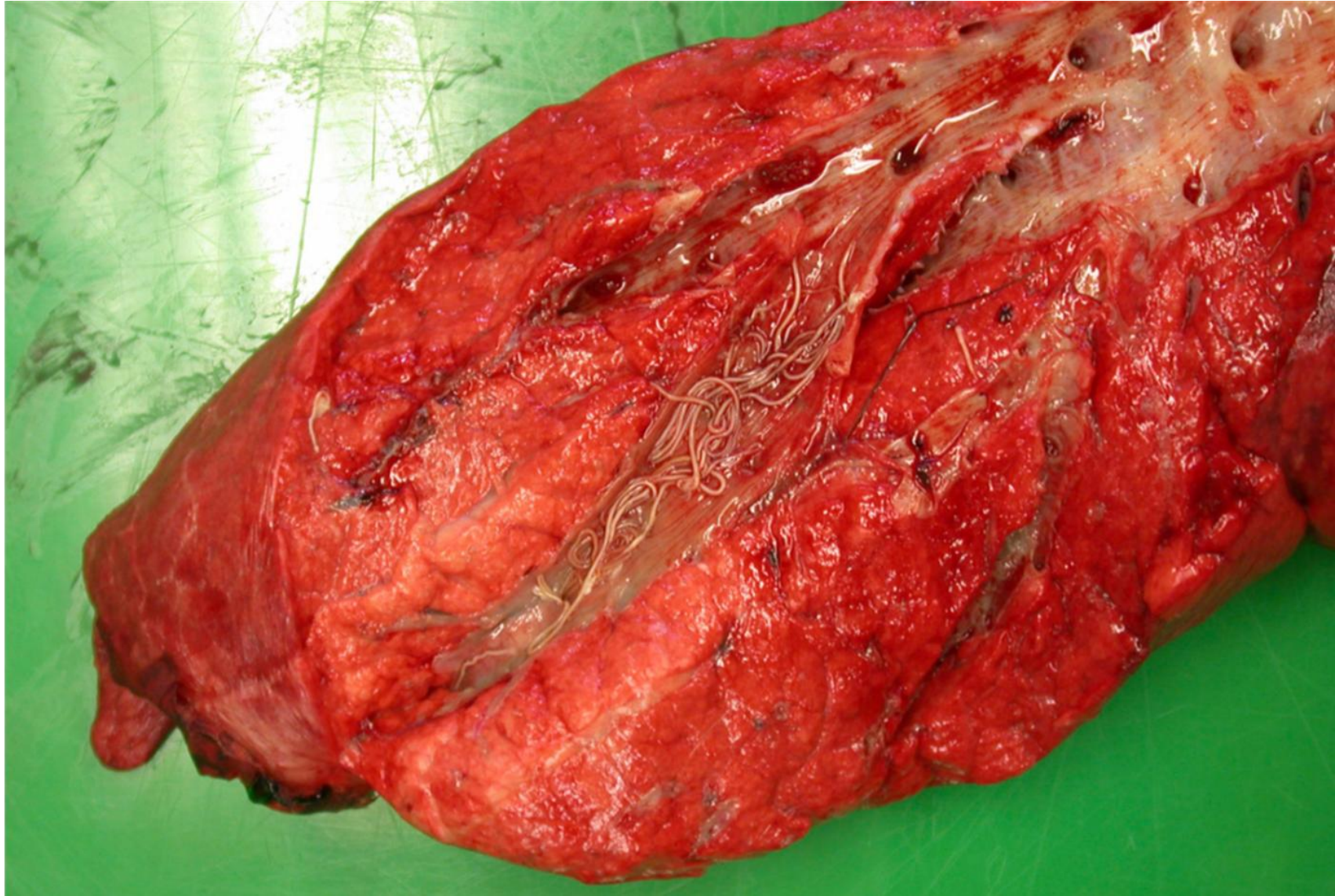
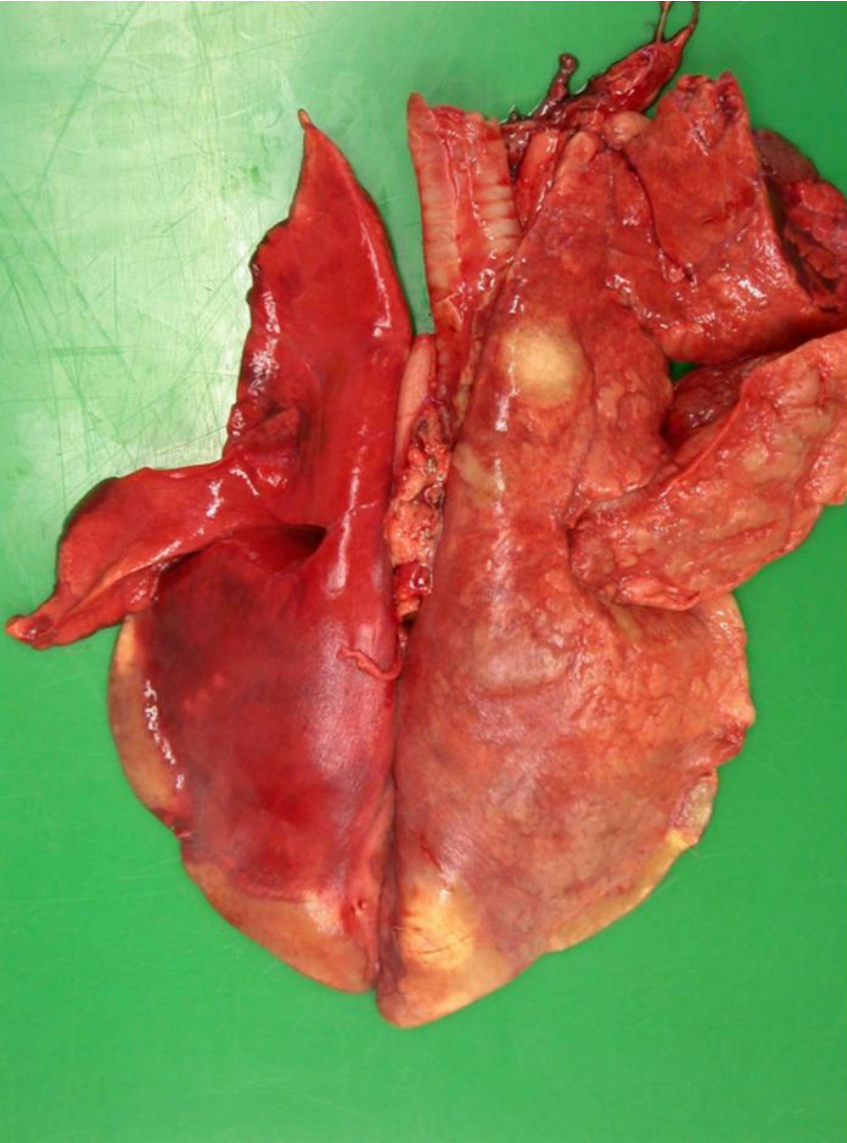

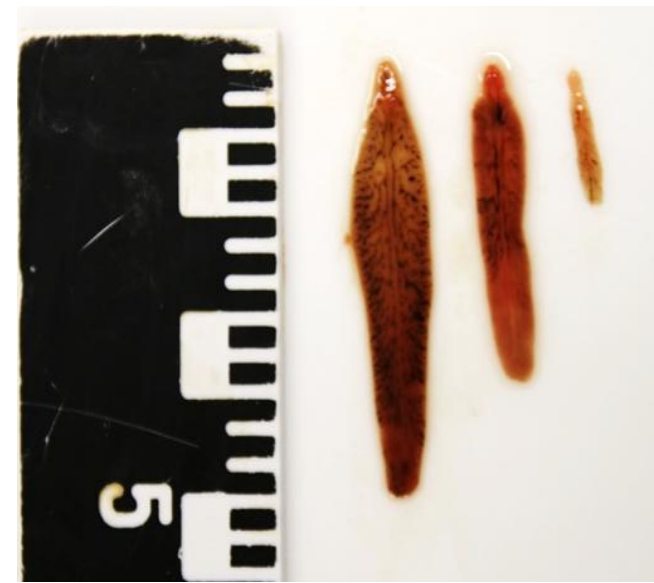
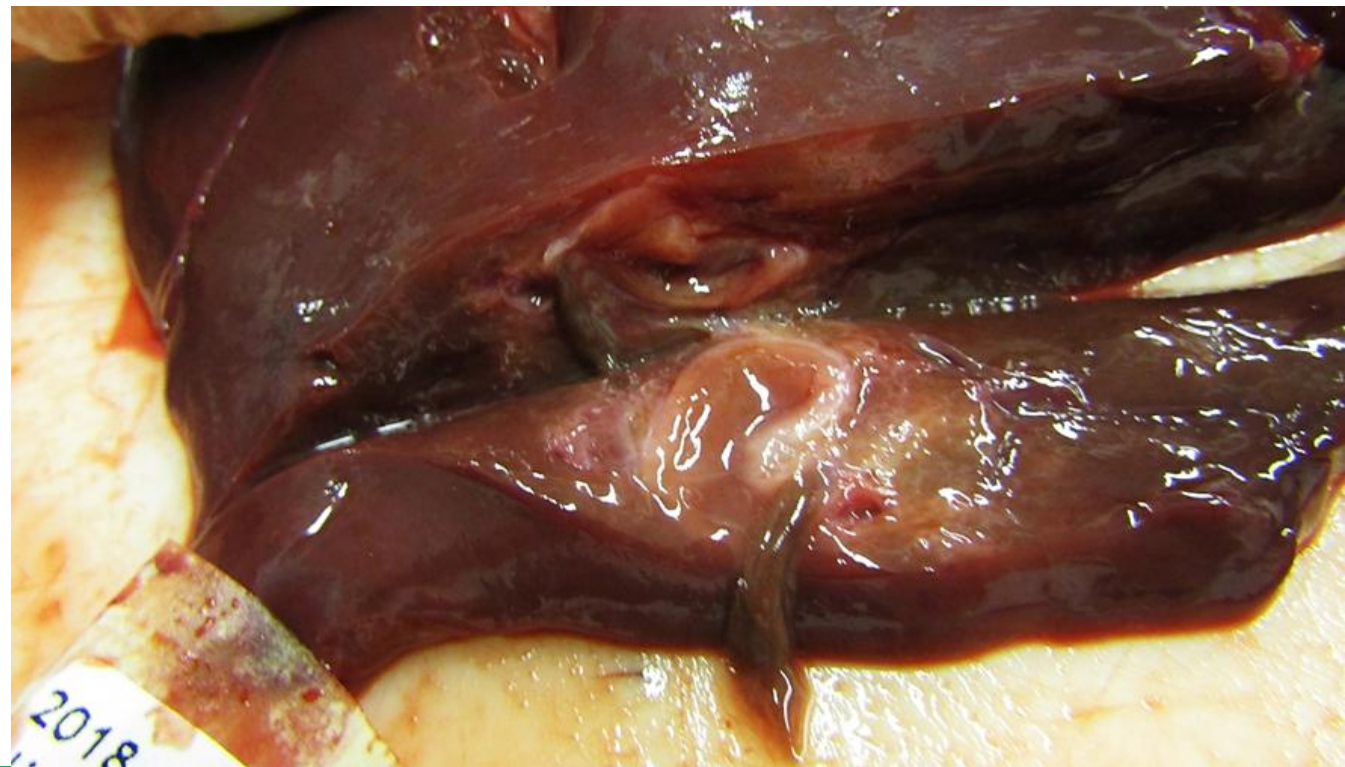
Foto: Tom-André Svoren

Men hva med parasittene?

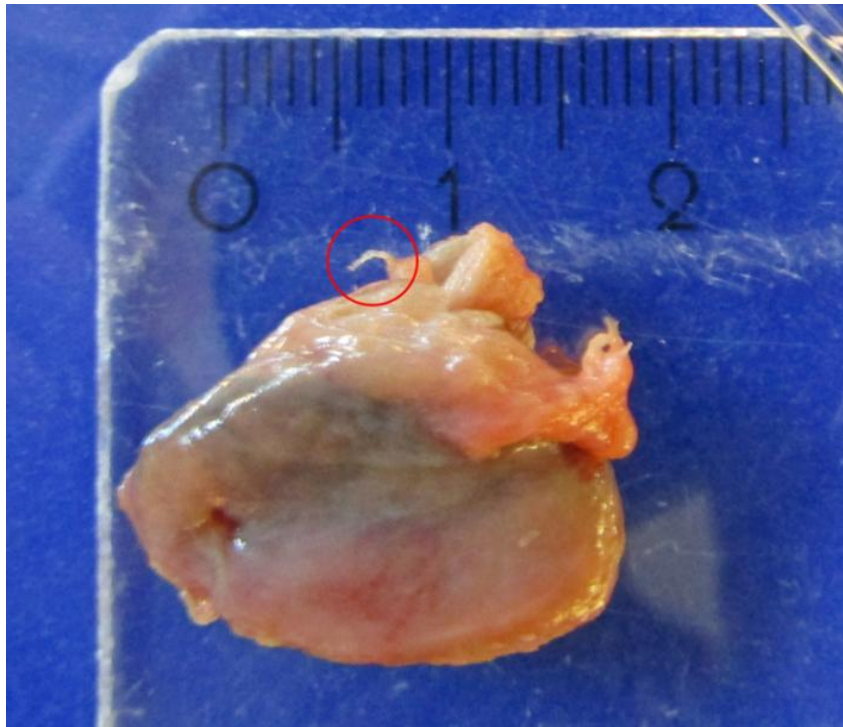
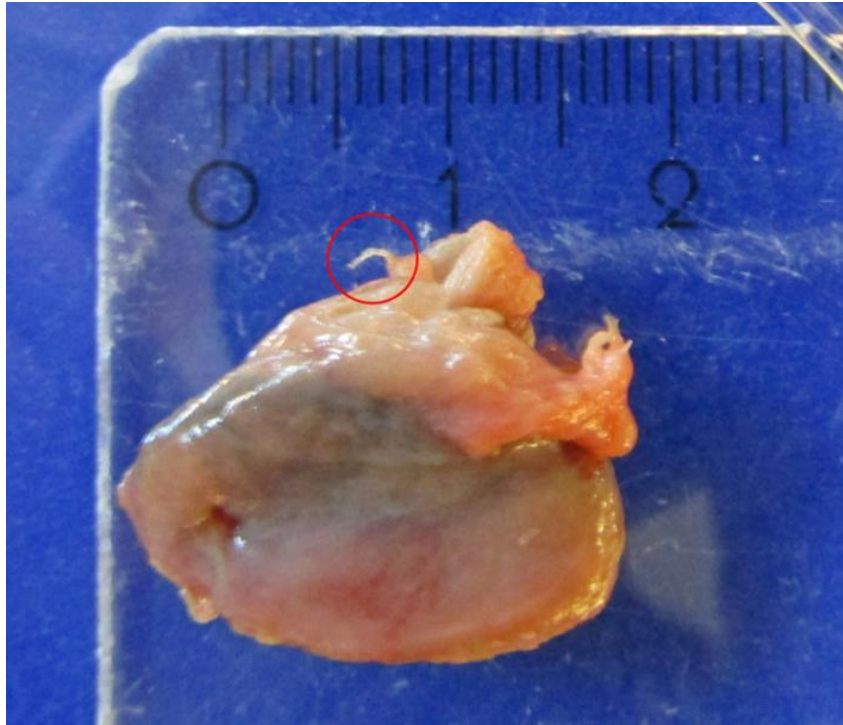
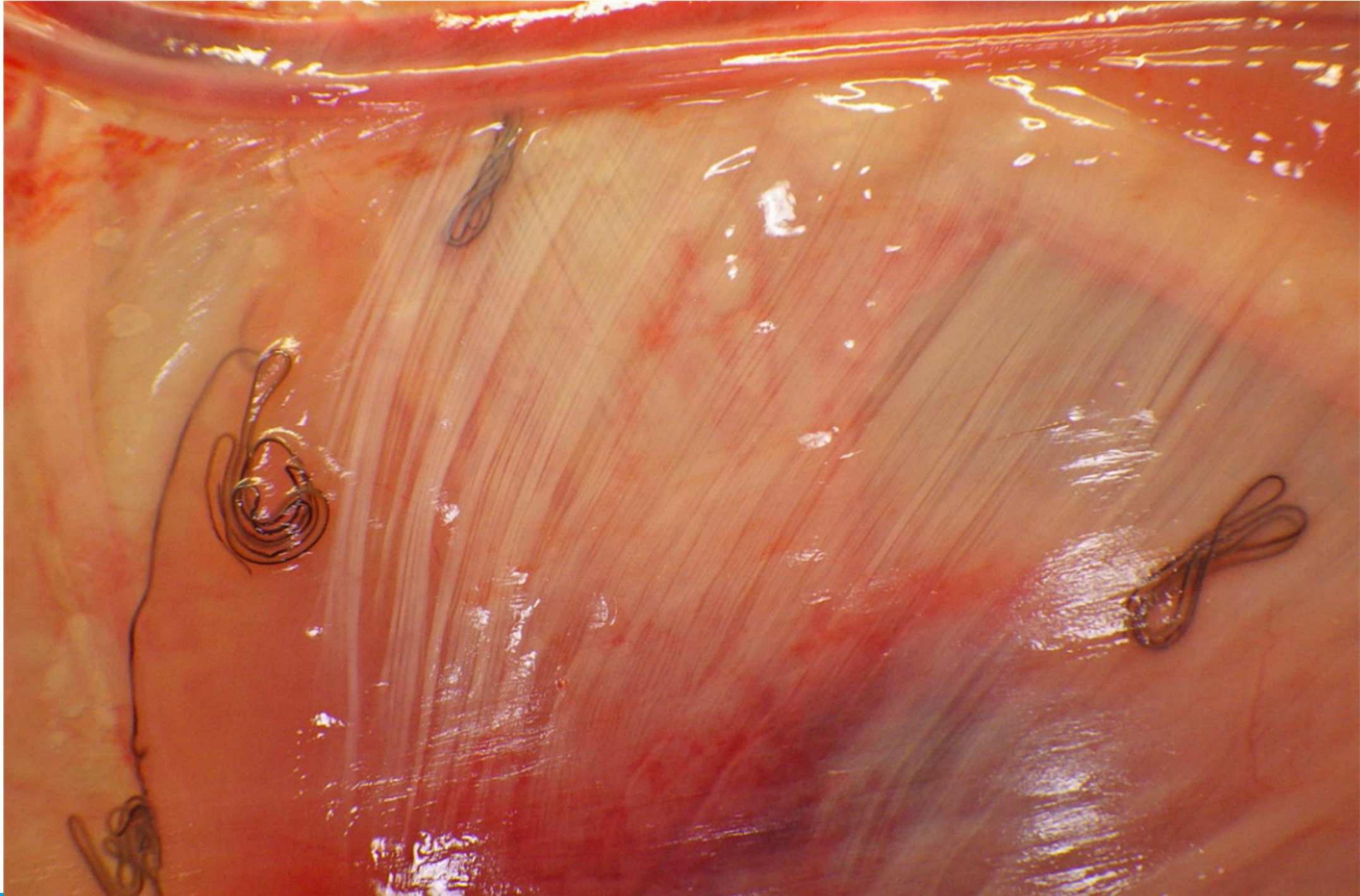

Foto: Vibeke Sjøblom Halvorsen

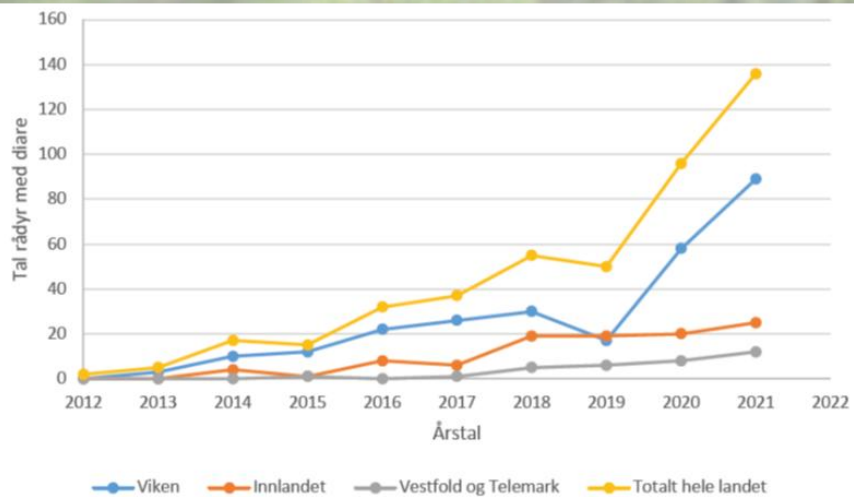
Bilde: Lars Qviller,
Veterinærinstituttet

-
- Lunge
 - Lever
 - Bindevevshinner
 - Hud
 - **Innvollsparasitter**
 - Synlige
 - «Usynlige»

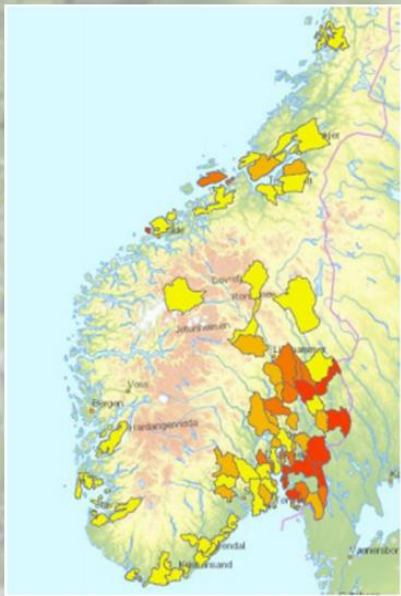
Men hva med parasittene?

- Lunge
- Lever
- Bindevevshinner
- Hud
- Innvollsparasitter
 - Synlige
 - «Usynlige»

Figur 1. Antall rådyr registrert med sykdomsdiagnose «diaré» i Hjorteviltregisteret 2012-2021 vist for de tre fylkene med høyest forekomst: Viken, Innlandet og Vestfold & Telemark, samt totalt for hele landet.

Figur 6.2.20. Andelen fallvilt av rådyr med 'Diare' som diagnose i ulike norske kommuner. Data kun fra kommuner med minst 10 diagnoser registrert i perioden 2019-2022. Andelen rådyr med 'Diare' øker fra gult til rødt.

Men hva med parasittene?

- Lunge
- Lever
- Bindevevshinner
- Hud
- **Innvollparasitter**
 - Synlige
 - «Usynlige»

Prosjektet
Elgkalven
Trampe

Vilt

Kunnskap om vilthelse og viltsykdommer er viktig for å opprettholde sunne viltbestander og kontrollere smittefare til husdyr og mennesker.

Veterinærinstituttet er Norges laboratorium for vilthelse og viltsykdommer. Det utføres obduksjoner og laboratorieundersøkelser av ville dyr, vilt i oppdrett samt eksotiske dyr fra dyreparker.

Helseovervåkingsprogrammet for vilt (ViltHOP) skaffer oversikt over og kunnskap om helsetilstanden i norske bestander av hjortevilt og moskus, og er Veterinærinstituttets største og viktigste prosjekt innen vilthelse.

I tillegg gjennomføres det ulike forskningsprosjekter knyttet til sykdom og miljøgiftbelastning hos viltlevende dyr. Det legges vekt på sykdommer som har betydning for viltet, og på smittsomme sykdommer som kan utveksles mellom husdyr og vilt eller overføres fra vilt til menneske (zoonoser). Videre er det viktig å oppdage miljøendringer som påvirker dyras helse.

www.vilthelse.no

Jørn Våge

Seniorforsker vilthelse, skrantesyke/CWD-koordinator

[Vis telefonnummer](#)
[Send e-post](#)**Bjørnar Ytrehus**[Vis telefonnummer](#)
[Send e-post](#)**Hans Kristian Mjelde**

Forsker

[Vis telefonnummer](#)
[Send e-post](#)**Knut Madslie**

Fagansvarlig vilt

[Vis telefonnummer](#)
[Send e-post](#)**Elise Friis Kvigstad**

Forsker, veterinær

[Send e-post](#)**Anna Elina Kristina Bergfeldt**

Forsker

[Send e-post](#)

Faglig ambisiøs,
fremtidsrettet og samspillende
– for én helse

Veterinærinstituttet